

Kitajska vojska.

Začasno je kitajska vojska največja na celem svetu. Pod orožjem je 1,750.000 mož, ki pa so po angleški izjavi vse drugo, le vojaki ne. Kitajske čete služijo sedaj 4 vojaškimi mogočnjakom, ki se vedno med seboj kavsajo in napadajo eden drugega. Ako pa kitajski vojak iz kakega vzroka ne bi prejel plačila (soldine) se bi takoj uprl in pognal puško v koruzo. Kitajska vojska obstoja iz prostovoljcev, ki so obvezani služiti tri leta. Res je tudi, da razpolaga kitajska vojska s precejšnjo artilerijo in aeroplani, a ni prav v nobeni primeri z rusko rdečo armado.

Mlini, ki meljejo zlato.

Amerikanski državljani Dupont je eden od svetovnih mogotcev. Njegovi predniki so bili Francozi, kojih premoženje je bilo zaplenjeno med francosko revolucijo. Eden od Dupontov, učenec znamenitega kemika Lavoisiera, je bil od svojega mojstra uveden v skrivnosti izdelave smodnika. Ker je bil nasprotnik velikega Napoleona, je moral po njegovem kronanju za cesarja pobegniti iz Francije v Ameriko. Naselil se je v državi Delaware v majhnem kraju Wilmington kot mlinar za smodnik.

Majhni mlin za smodnik, ki je bil zgrajen v Washingtonu pred več nego 100 leti, je bil podlaga ogromnemu pre-

moženju in politični moči ter vplivu, s katerim razpolaga danes rodbina Dupont. Bodisi, da so se vojskovala med seboj indijanska plemena, ali so hotele severoameriške države osvoboditi sužnje južnih držav, ali so se bojevale Združene države proti Španiji, vedno so zalagali tekom časa poyečani mlini za smodnik v Delaware municijo. Leta 1914 je bil Peter Samuel Dupont kot poglavar družine star 44 let in so mu nosile municijske tovarne na leto čistih 5—6 milijonov dolarjev. Ko je izbruhnila na jesen 1. 1914 v Evropi vojna, je znal Dupont koj, kaj mu je bilo storiti. Tekom četrta leta je postavil barake za 20 tisoč delavcev, do svetovne vojne je zaposloval le 5300 delavnih moči. Celo vojno je zalagal Evropo z municijo, katero je izdelovalo 67 tisoč Amerikancev. Da so se dohodki z mirno dobo podestorili, ni treba še posebej naglašati.

Izdelovanje smodnika je bilo za Duponta premalo, lotil se je med vojno še drugih industrij, kakor: izdelovanja surove svile, barv, raznih kemikalij in poseda danes na celem svetu največjo tvornico za izdelovanje strupenih plinov za bodočo vojno.

Ameriška država Delaware, kjer je sedež vseh Dupontovih podjetij, je ena najmanjših v Združenih državah, šteje komaj 200 tisoč prebivalcev in je od teh vseh nad polovico zaposlenih pri Dupontu. Gorje onemu, ki bi se drnil v državi nastopati in delati proti koristi nekronanega kralja Duponta!

IV. vlak

(Celje—Trbovlje).

Znak IV. Vozi iz Celja. Vstopijo vsi oni, ki imajo vstopno postajo Celje. Odhod 0.15. Laško 0.31, Rimske Toplice 0.42, Zidani most 1.04, Hrastnik 1.18, Trbovlje 1.30. Na Otoče pride vlak ob 5. zjutraj.

Vozili se bomo samo z osebnimi vagoni, prostora za prijavljene primerno dovolj, drugi, brez izkaznic, ne smejo na naše vlake.

Vlak Otoče—Bled (Lesce).

Da se omogoči cenejši izlet na Bled, bo vozil vlak Otoče—Lesce in bo stalo tja in nazaj 8 Din. Vozni listki se bodo dobili v vlakih pri rediteljih.

Prosimo p. n. župne urade, da vse potnike obveste o tem definitivnem voznem redu, s katerim so vsi dosedaj objavljeni, preklicani. Enako opozorite ljudi, posebno one, ki hočejo na izlet na Bled, da opravijo sv. spoved doma.

Prosvetna zveza v Mariboru.

Novc knjige.

Da bo sadje — naše bogastvo! Ravnokar je izšla knjiga »Spravljanje, razbiranje, vlaganje, shranjevanje in razpošiljanje sadja«, spisal Josip Priol, ravnatelj vinarske in sadjarske šole v Mariboru. 76 strani obsegajoča knjiga s 43 izvornimi slikami stane broširana, in sicer: posamezen izvod 15 dinarjev. Knjiga se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zdravilne rastline. Tako knjižico smo potrebovali! Zdaj jo imamo. Ta knjiga »Zdravilne rastline« nam popiše in v sliki pokaže zdravilne rastline, daje pa tudi navodilo, kako se, te rastline spravljajo in lahko dobro prodajo. Slovenija ima izredno veliko zdravilnih rastlin. Poznamo druž-

ne, ki s skrbnim zbiranjem zdravilnih rastlin zaslužijo lep denar. Pa za domačo uporabo je tudi treba poznati zdravilne rastline. — Naročite zato knjigo »Zdravilne rastline«, ki stane 6 Din, v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Mati vzgojiteljica. Vodilne misli krščanskega vzgojeslovja, 111. izdaja 1929. Založila je uprava deklishega lista Vigred, Ljubljana, Ljudski dom. — Cena Din 16.—

Organistovske zadeve.

Meseca septembra t. l. bo imela Zveza organistov za Slovenijo občni zbor v Celju. Dan, kdaj bo občni zbor in spored bo pravočasno objavljen v Slovenskem Gospodarju. Na železnih bo polovična vožnja. Povabila k občnemu zboru dobijo samo delegati. Lahko pa se občnega zbora udeležijo tudi organisti. Prav veselilo nas bo, če pridejo v obilnem številu. Vsak udeleženec bo imel polovično vožnjo na železnici. Torej se že sedaj odločite, da pridetec meseca septembra na občni zbor Zveze v Celje.

NAŠA DRUŠTVA

Mladeniški tabor pri Sv. Andražu. V nedeljo, dne 25. avgusta bo velik fantovski tabor pri Sv. Andražu v Halozah. Začetek ob 10. uri predpoldne. V cerkvi pridiga za mladeniče in sv. maša. Na izven-cerkvenem zborovanju govorijo: predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec in profesor Vesenj ak ter zastopniki mladeniških organizacij. Fantje s Haloz in zgornjega Dravskega polja, to je dan za vas!

Sv. Vid pri Ptuj. Prihodnja nedelja, dne 4. avgusta, obeta naši vasi gostov od vseh strani. Začetek slovesnosti je ob pol devetih. Sv. maša gospoda knezoškofa je takoj po blagoslovitvi Doma. Po sveti maši je na prostem zborovanje v proslavo dr. desetletnice. Pri popoldanski akademiji bodo deklamacije, petje, godba, tamburaši, govor g. dr. Hohnjeca in kratka igra iz domače zgodovine. Sedeži po 6 Din, stojišča po 3 Din. Dobrodošli v nedeljo!

Sv. Janž na Dr. polju. Te dni so se vzbudili župljani pri Sv. Janžu na Dr. polju. Povsod že imajo kakšno društveno dvorano. Tudi pri nas smo zdaj začeli z zgradbo društvenega doma. Delo se je že pričelo s prav velikim veseljem. Kmetje pridno pomagajo pri vožnji raznega materiala, fantje in dekleta pa s svojimi pridrni rokami. Upamo, da bode zgradba končana v mesecu oktobru.

Trbovlja. Telovadni nastop Orlovskega okrožja v Celju, ki se vrši dne 4. avgusta t. l. v Trbovljah obeta biti praznik orlovske misli! Tudi vse priprave kažejo, do bo uspeh lep in da je orlovska organizacija v Celjskem orlovskega okrožju res disciplinirana in dobro izvežbana. Niso prazne naše besede, ne, dejstva naj pokažejo našo moč! Pohitite bodemo, da tudi z brati v Trbovljah sodelujejo vsi, ki zaenkrat Trbovlje poznajo le oddaleč, ne vedo, da je tudi v tem rudarskem kraju Orel nositelj napredka in narodne zavesti, nič manj pa tudi krščanskih idej. Pohitimo vsi, pokažimo bratom, da cenimo njihovo delo, da je njihov boj naš boj, da Orel križem Slovenije gleda na delavske Trbovlje. Na veselo svidenje 4. avgusta!

Romarjem na Brezje!**KONČNOVELJAVNI VOZNI RED**

za potovanje na Brezje v dneh 4.—6. avg. Ker je bilo potrebno vzeti še četrti vlak, se je vozni red izpremenil. Velja torej sledeči:

I. vlak.

Vlak zaznamovan z I. vozi dne 4. avgusta ob pol sedmih zvečer iz Poljčan ter vzame seboj potnike s proge Konjice—Poljčane, iz Grobelnega vozi ob četrta na osem zvečer in vzame seboj potnike s proge Rogatec—Grobelno, iz Zidanega mosta vozi ob pol enajstih, in vzame seboj potnike s proge Dobova—Zidani most. Ta vlak vozi nato nepretrgoma na Otoče. Potniki so v prvih jutranjih urah na Brezjah. Drugi naj v ta vlak ne vstopajol!

II. vlak

(postaje Maribor—Slov. Bistrica).

Vlak nosi znak II. Pelje iz Maribora ob 21.30 (pol desetih). S tem vlakom se peljejo oni, ki pridejo s koroške proge, oni, ki vstopijo v Mariboru, v Hočah (21.46), Orehova vas (21.53), Rače—Fram (21.59), Pragersko (22.13), tu se priklopijo potniki s proge Gornja Radgona—Pragersko, ki so dospeli z večernim vlakom. S Pragerskega odhod (22.0), Slov. Bistrica (22.24). — Na drugih postajah ta vlak ne bo stal. Na Otoče pride ob 4.—5. zjutraj.

III. vlak

(Poljčane—Celje).

Znak III. Vozi iz Poljčan od 22.58. Vstopijo oni, ki imajo Poljčane kot vstopno postajo. V Ponikvi stoji (23.23), Grobelno (23.31), St. Jurij (23.0), Štore (23.48). V Celju pa se priklopijo na ta vlak potniki s proge Dravograd—Celje. Iz Celja vozi vlak ob 24.02. Na Otoče pride okrog pol petih.

na 8 v Šmarju, če se 17.20 iz Maribora odpelješ. — V nedeljo, dne 14. julija smo začeli slovesno dvestoletnico posvetitve naše romarske cerkve sv. Roka s procesijo, slavnostnim nagovorom in slovesno sv. mašo. Popoldne so wprizorili naši učenci mlčno igrico »Sirota Jerica« ter precej dinarjev dobili za nakup zvezkov in drugih šolskih potrebščin. — Tudi naši fantje se pripravljajo na veliko orlovsko proslavo. Pa še ne izdam vsega. — Svoj tovariševski sestaneček obhajajo te dni soposvečenci našega gospoda dekana v naši lepo prenovljeni cerkvi. Bog jih ohrani še mnogo let!

Močle v Šmarju pri Jelšah. Dne 14. julija nas je za vedno zapustil blagi sosed gospod Martin Šraml, po domače Bencl. Dober teden pred smrtjo ga je zadel mrtvoud. V kratkih, toda hudih bolečinah ter spreviden s sv. zakramenti je v starosti 65 let omenjenega dne v Gospodu preminul. Zapuščena žena in enega nepreskrbljenega otroka. Kako je bel priljubljen, je kazala velika množica, ki se je udeležila njegovega pogreba. Naj mu bo Bog obilen plačnik in rajni naj v miru počiva! Na njegovi sedmini so pogrebci zbrali na predlog g. Petra Gobec 85 Din za popravilo šmarske podružnice sv. Lovrenca, za kar se njim izreka najprisrčnejša zahvala. Že več let nujna potreba cerkve je klicala, da smo jo letos deloma popravili. Tako bomo obhajali letos šentlovrensko nedeljo 11. avgusta.

Kostrivnica pri Rog. Slatini. Slovesnost desetletnice kmetijske podružnice se je vršila 21. julija. Ustanovniku podružnice g. F. Kupniku je bila izročena častna diploma. G. Kupnik je bil lansko leto na kmetijski razstavi odlikovan z zlato kolajno, kar je v čast Kostrivnice. Hvaležni smo tudi g. Kafolu, da je prihitel na proslavo 10 letnice in nam mnogo koristnega v prosepah kmetijstva povedal in razložil. — V nekaj mesecih so tri osebe utonile. Prva je padla z mosta v potok, druga v gnojnico, tretja v mlako. Vse tri žrtve je zahtevala bolezen padavica. Nagle in nepredvidene smrti, reši nas, o Gospodi!

Zibika. Misijonar, p. Odilo Hajnšek, ki je misijonaril nad dve leti med Slovenci v Ameriki se vrne prve dni avgusta v svoj rojstni kraj v Zibiko. — 14. in 15. avgusta bo vodil romarske pobožnosti pri Materi božji na Tinski gori. O tem se obveščajo ljubitelji te božje poti, ki bodo v letošnjem svetem letu prihiteli na Tinsko goro.

Olimje. Pretečeno nedeljo smo dobili in v zvonik potegnili dva nova zvonova z glasovi Fis, D-, ki sta zares krasno delo tvrdke »Zvonoglas« v Mariboru. Zvonova se prelepo ujemata s prejšnjim starim »A« in imata tako mogočen in obenem tako milodoneč glas, da sta nas popolnoma očarala ter marsikaterega kupljana, ki jih je prvokrat slišal, do solz ganila. Olimčanom bodeta gotovo vedno v ponos in veselje, zvonolivarni pa v čast! Zato priporočamo tvrdko »Zvonoglas« prav toplo vsem tistim, ki si bodo še v prihodnje nabavili zvonove, radi njenih dovršenih proizvodov in njenih kulantnosti. — Cerkevno predstojništvo.

Svetina pri Celju. Ožbaldska nedelja se bo tukaj obhajala dne 4. avgusta. Na predvečer ob 6. uri večernice, in bodo spovedniki romarjem na razpolago. V nedeljo sta dve opravili: ob 6 prvo, glavno opravilo z običajno procesijo ob 10. uri. Svetina je romarjem in prijateljem narave zelo priljubljena točka.

Sv. Rupert nad Laškimi. Silna suša je pritiskala kakih 14 dni povsod, okopavine so začele medleti in rumeneti, krompir se je po plitvih legah sušil, željno smo pričakovali blagodejnega dežja. Na dan sv. Ane se je nebo začelo temniti, poneči ob 10. uri je prihrula od zahoda silna nevihta; najprej je padlo malo dežja, nato pa se je vsula debela toča in v par trenutkih pokrila tla z belo odejo; dasiravno je klestila 4 do 5 minut, je vendar napravila povsod ogromno škodo, zlasti še tudi na pšenici, katera še večinoma ni požeta. Z obupom gleda nesrečni poljedelec na delo svojih rok.

ki je v par minutah uničeno. Dežja ni padlo skoro nič.

Studene pri Krškem. Vsem častilcem studenske Matere božje se naznanja, da se vrši v nedeljo 4. avgusta ob 10. uri v tukajšnji romarski cerkvi sv. maša, katero bo daroval g. župnik Ivan Štrubelj v navzočnosti g. dekana Alojzija Kurent iz Leskovca ter več gospodov. Vabilo se tuje kakor domačini, da se proslave srebrnega jubileja v čim večjem številu udeležijo in počastijo studensko Mater božjo. G. jubilantu pa želimo, da bi še mnoga leta med nami pašel svojo čredo tako vestno ko doseđaj. Bog živi jubilanta še na mnoga leta! Domačini.

Januš Golec:

Kedaj postane starejša ženska pametna?

S Kolenčevo mamó sva se srečala te dni. Veste, kaj mi je rekla? Zabičala mi je resno: »Starejša ženska je tedaj polni pameti, ako stopa po nizkih petah, nosi dolge lase ter se skrbno varuje ženskega prijateljstva in lizunstva.« Vsaka beseda tega izreka je vredna zlata, vendar nisem mogel uganiti, zakaj se je povspela gospa do spoznanja polne pameti. Majka je bila dobre volje, me počukala v svojo krčmo in mi zaupala tiskanega omenka vreden doživljaj.

»Saj veste,« je začela, »kako je bilo s tistim mojim prismojenim »bubi«, ki bi me bil spravil skoraj pod grudo. V neznošnjih opeklinah sem se zaobljubila sv. Roku. Ko so mi zacelile rane po hrbtu, se je takoj oglasila vest z opominom: Obljuba dela dolg! Pisala sem duhovnim gospodom v Šmarje ter prosila med tednom za službo božjo pri Sv. Roku. Prejela sem zadovoljiv odgovor in hajdi na romanje. Seve, na pot se nisem podala prazna. Popotnica je bila obilna, ker boljši meščan ne more biti umazan, ako pride na deželo. Zvečer pred odhodom sem izročila skrb za gostilno ter kuhinjo natakariči Leniki. Stalna miza je tudi znala, kam me kliče dolžnost. Nekateri gospodje so se smehljali pritajeno, drugi so prosili za spominke in za del cele pobožnosti.

Iz Maribora sem se odpejčala sama. Pri Sv. Roku je bilo ob določeni uri vse v redu. Spoved, sv. obhajilo, pozvajana sv. maša in po vsem tem smo sedli skupno za mizo pri Muhovcu: g. kaplan, mežnar in še nekaj dobrih Rokovčanov, ki so bili v cerkvi. Popotnice je bilo dovolj in kdo bi prevažal za romanje določeno še nazaj domov. Jedli smo ter pili, Muhovec je zbifal šmarske šale ter se branil mesa, češ, da bo počakal na najboljšo, ki se skriva na dnu cekra. Muhovčeva opazka mi je vzbudila radovednost. Šla sem pogledat, kaj zlomka bi še naj bilo dobrega za nazaj. Res, prav na dnu cekra je bilo nekaj v papir zamotanega, čegar vsebina mi je padla iz spomina. Razmotala sem pred družbo zavoj. Prvi je nakremžil obraz lačni Muhovec, drugi v — smeh! Iz razvitega papirja so mi padli: moji nekdanji najboljši čevlji z visokimi petami, škarje za frkanje las in — moja kita! Zraven kartica z besedami: Mal položil dar, sv. Roku na oltar!

Trenutno sta me stresli jeza in ža-

lost. Že sem škrtnila z zobmi, da prepustim vajeti togoti, ko me je nekaj vprašalo: Mama, kje si bila danes? Spomnila sem se na dobro opravljeno pobožnost, pobrala čevlje, škarje ter kito in se izpovedala Rokovčanom, kako in zakaj smo bili danes v cerkvi in smo pri Muhovcu. Nobeden se ni smejal mojim besedam, še Muhovec ne! Sem dala tudi za vino, pustila tam nove čevlje ter škarje, le kito sem vzela seboj kot spomin na pred kratkim izgubljeno pamet.

Na povratku domov me je mrcvarilo vprašanje: Kdo mi je podtaknil na dno cekra ropotiljo, ki me je spravila pred tuje v mučno nepriliko? Odgovor se je glasil glasno ter jasno: Potegavščino imajo na vesti gospodje od stalne mize. Sedaj še nekaj — Kolenčka: Ko sva stala pred goste, se ti bo vse mužalo, češ: stara avša je vlekla sv. Roku in lase! Rokovčani so uvideli resnost položaja; Mariborčanom nekaj let in leta.

Druga zagonetka je bila: Kaj sedaj? Ali se predati zasmehovanju, ali ubrati kako drugo pametnejšo pot? Odločila sem se na povratku za poslednje. Sam glas božji mi je šepetal: Mama, otroke si preskrbela dobro, čemu se še pehaš noč in dan. Prihrankov imaš dovolj do smrti. Sedaj bi te naj grizlo posmihanje navihancev Uživaj mir in prepusti skrb za krčmo ter goste drugim.

Iso sem prestopila prag svoje gostilne, v sobo in taisti večer je postala natakarica krčmarica in kuharica.

Vse je povpraševalo: Kje je Kolenčeva krčmarica, kje njeni odpustki, a mamca si je mislila: pišite me v uho! Dobrih 14 dni me ni videl nikdo od gostov. Pred par dnevi pa se vsuje v mojo sobo celo odposlanstvo od stalne mize. Silili so v mene z vprašanji: Zakaj sem jih prepustila natakariči, kaj so zakrivil in kako dolgo bo še trpelo nesnosno stanje? Zopet sem bila na križpoti! Ali me vlečejo ali res ne vedo za vzrok mojega umika. Ker so dregali vame z opazkami, da beseda ni konj, sem jim zaupala njihovo norčevanje iz božje potne pobožnosti. Vsi so odločno tajili vsako krivdo na usodepolnih darovih sv. Roku. Le toliko se spominjajo, da se je tolkla natakarica od smeha po koljenih oni dan, ko je bila mamca romarica. Nobeden ni znal, zakaj prisrčen smeh, ako opravlja gospodinja za celo hišo romarsko zaobljubo.

Tolikanj drage mi gospode sem peljala v gostilniško sobo za mizo kanaljlo od natakariče sem vrgla še tisto uro iz hiše! Od tedaj vem, da iz kaj resnega in starejšemu človeku svetega se lahko norčuje le ženska lahkomišelnost. Jas imam natakarija in nikdar več natakariče! Moja krčma je bolj polna kot kedaj prej in to — pametnih moških.

Veste, je pa tudi res, da je mene srečala prava pamet bolj pozno, a, da me le je. Vem iz lastne izkušnje in vidim na drugih, da je sveta resnica: Starejša ženska je tedaj pri polni pameti, ako stopa po nizkih petah, nosi dolge lase ter se skrbno varuje ženskega prijateljstva in lizunstva!